

הפרופסור אוריאל רייכמן, דיקאן הפקולטה למישפטים באוניברסיטת ת"א ויוזם חיבור החוקה, מספר על האופן שבו יזם את הרעיון, על כתיבת המיסמך, על דרך פירסום החוקה, על שינוע הציבור, על דרכו באוניברסיטה, על מישפחתו ועל תוכניותיו לעתיד

ראינה ענת סרגוסטי

ענת סרגוסטי, תעולם הזה

"אני לא חושב שיש פרווילגיה יחוד גדולה מאשר לעשות משהו שאתה מאמין בו"

"כשפרצה מלחמת יום הכיפורים כתבתי דוקטורט בארצות הברית, אבל באחי מייד להילחם כאן"

"המהלך לא נעשה למען ההיסטוריה. זה מהלך סביב למען מדינת ישראל היום"

"אני לא רואה את עצמי רץ בעתיד כמועמד של מפלגת המרכז לכנסת או לכל חפקיד אחר"

"יש הנאה עילאית אם אחת יכול להטביע את חותמך על מהלך המאורעות"

"לכל אורך הדרך, שנמשכה שנתיים, נחקלתי בספקנות אדירה. אך אחד לא האמין שזה "גמר"

לפעמים אני מדגיש

קצת גרוטסקי!"

את עצמו לנושא מסביב לדירה מירפסת רחבת ידיים, המשקיפה על פרבריה המזרחיים של העיר תל-אביב. סביב מעקה המירפסת טמונה הגאווה האמיתית של מישפחת רייכמן. זוהי גינה מיוחדת של פרחים, עצי-נוי ועצי-פרי למכביר: עץ הרימון, עץ-זית, עצי לימון, תפוז, פיקוס, פרחים מסוגים שונים וצמחים אחרים שלא הספקתי לזהות בביקורי החי-טוף.

מאז הוגש נוסח החוקה המוצעת לנשיא המדינה, בחודש אוגוסט, היא הספיקה לג' רור תגובות מסוגים שונים. יש השוללים אותה מכל וכל, ואלה הם בעיקר הדתיים,

אך בשעות-הלילה, וגם אז הוא מספר לאש-תו, נירה, על ההתקדמות בעניין החוקה. אוריאל (או אורי, כפי הוא מכונה בפי חבריו הקרובים) ונירה רייכמן מתגוררים בדירת-פנטהאוז ברמת-החייל. הבית מרו-הט בטוב-טעם, בכל פינה בו מוצבים עצי-צים ירוקים בגדלים שונים. נירה, אשתו השנייה של רייכמן, היא ארכיטקטית במיק-צועה. היא דקת-גיזרה, בעלת שיער בהיר, עור בהיר וחיוך נעים. כשהוא מגיע הביתה אחרי יום-עבודה ארוך היא מוכנה לשמוע בסבלנות על ההתקדמות שחלה בעניין החוקה, היא מתעניינת, מעודדת ולדבריו, ללא עזרתה ותמיכתה לא יכול היה להקדיש

סור עמוס שמירא, דיקאן הפקולטה לשעבר, הפרופסור ברוך ברכה, הפרופסור אריאל רוזן-צבי, הפרופסור דניאל פרידמן, עורך-הדין אביגדור קלנסבלד, הד"ר ברוך זיסר, מהחוג למדעי-המדינה, הד"ר קנט מן והד"ר אשר מעוז.

הדוחף העיקרי, כרגע, של רעיון החוקה, הוא אוריאל רייכמן עצמו. הוא חי ונושם את החוקה. הוא מתרוצץ, לדבריו, בכל רחבי הארץ בניסיון "למכור" את המוצר. את כל שעותיו הפנויות, שבהם אינו עוסק בענייני הפקולטה, הוא מקדיש כמעט בילעדית לקידום החוקה. לביתו הוא מגיע, במיקרה הטוב, בשעות-הערב המאוחרות ולפעמים

מוני-ישראל שראו לפני שבועות אחר-דים אוטובוסים, מעוטרים בשלטים הקוראים: "חוקה לישראל", חשבו בוודאי שמדובר בעוד גימיק פירסומי למוצר חדש. יתכן שאף חשבו כי זו היא תחילתו של מסע-פירסום, שהשלב הבא בו יסביר מהו המוצר החדש. האמת הפשוטה היא שהמוצר אותו מני-סים לשווק לעם-ישראל הוא חוקה. זהו מיסמך שעל הכנתו טרחו במשך שני-תיים שמונה אנשים רציניים ביותר. את רעיון החוקה יזם הפרופסור אוריאל רייכמן, דיקאן הפקולטה למישפטים באוניברסיטת תל-אביב. האחרים היו הפרופ-